

21.2.2022

LPR/1708/00.04.00/2021

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo@mmm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 16.12.2021, VN/3713/2020

LAUSUNTO LUONNOKSESTA ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAIKSI

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle eläinlääkintähuoltolaista sekä siihen liittyvistä laeista.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto ja lausuu seuraavaa:

Yleistä:

Kunnallinen eläinlääkintähuolto vaatii kipeästi uudistamista ja tältä osin on kannatettavaa, että lakiuudistus etenee. Kilpailuneutraaliteetin saavuttaminen dominoi lakiluonnosta eikä lakiluonnos valitettavasti helpota kuntien vaikeutta järjestää eläinlääkäripalveluita.

Sinällään hyvä on, että kunnan velvollisuuksia ja peruseläinlääkäripalveluiden määritelmää selkeytetään, samoin potilasasiakirjojen asiakirjahallinnan vastuu on määritetty selkeästi. Kunnan hallinnollinen taakka on toisaalta kasvamassa monissa kohdin, mikä vaatii kunnalta lisäresursointia eläinlääkintähuoltoon.

On myös erittäin hyvä, että lainsäädäntö mahdollistaa jatkossa joustavammat neuvottelumenettelyt työmarkkinaosapuolille nykyaikaisen palkkausjärjestelmän kehittämiseksi. Kunnaneläinlääkärien palkkausjärjestelmä ja työn sitovuuden vähentäminen vaatii uudistamista, jotta kunnilla on ylipäätään mahdollista järjestää eläinlääkäripalveluja. Toisin kuin perustelutekstissä esitetään myös kunnaneläinlääkärien vakituisia virkoja on äärimmäisen vaikea saada täytettyä.

9 § Järjestämisvastuuseen kuuluvat palvelut

Vaikka on hyvä, että peruseläinlääkäripalvelut on määritelty, tiukka rajaus voi heikentää entisestään kunnaneläinlääkärien saatavuutta, sillä ammatillista mielenkiintoa on vaikea ylläpitää näillä rajauksilla. Ja jos toimenpiteet rajataan tiukasti lueteltuihin, voidaan joutua tilanteeseen, jossa eläin olisi hoidettavissa, mutta käytännössä se joudutaan lopettamaan. Lisäksi kuvantamispalvelut tulisi sallia vähintään eläinten hoitotarpeen arviointia varten.

Lappeenrannan seudun ympäristötoimi

Rajaus näihin toimenpiteisiin edellyttää myös palkkausjärjestelmän muutosta, sillä vain harvalla alueella tuotantoeläinpraktiikka on kannattavaa riittävän monelle eläinlääkärille. Seura- ja harrastuseläinten hoito tuo praktiikkaan tarvittavaa lisävolyymiä. Kunnaneläinlääkäreitä tarvitaan kuitenkin ympärivuorokautisen päivystyksen pyörittämiseen riittävästi eikä päivystysaluetta voi maantieteellisesti kasvattaa liian suureksi. Perusteluteksteissä viitataan kustannusten osalta kuntien onnistumiseen jäljelle jäävien työtehtävien uudelleenorganisointiin: tähän on käytännössä erittäin rajatut mahdollisuudet siten, että virat säilyvät houkuttelevina.

11 § Päivystyksen järjestämistä koskeva yhteistoimintavelvoite ja eriyttämisvelvoite

Pykälässä esitetään edelleen, että kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä päivystysalueella siten, että vastaanotolla ja eläinten pitopaikoissa hoidettavia eläimiä hoitaa eri henkilökunta. Nykyisessä resurssipulassa tämä vaatimus on mahdotonta toteuttaa ja nostaisi päivystystiheyden kohtuuttomaksi, jos päivystäjiä on varattava kaksin kappalein. Sanamuotoa tulee lieventää ja vaatimus tehtävä selkeämmin vapaaehtoiseksi. Kaikissa maakunnissa ei ole päivystäviä pieneläinklinikoita, jotta velvoite voitaisiin hoitaa kohtuullisilla etäisyyksillä ja maksuilla ostopalveluna. Pelkän suurelänpäivystyksen mielenkiinto on vähäinen, ellei samaan aikaan nostettaisi päivystyksestä saatavaa korvausta merkittävästi.

13 § Toimintaedellytykset, ilmoitusvelvollisuus toimipisteistä ja vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä

Kunnan vastuu potilasasiakirjojen säilyttämisestä on kannatettava muutos, vaikka lisääkin kunnan hallinnollista taakkaa. Tämä asettaa kuitenkin haasteita lyhytaikaisten sijaisten kohdalla, sillä heidän on kirjattava tiedot kahteen järjestelmään, jos he tarvitsevat kirjanpitoonsa tiedot sijaisuuksien aikaisesta praktiikkatulosta.

14 § kunnaneläinlääkäriin perimät palkkiot ja korvaukset

Pykälässä esitetään kunnan maksama subventio kaikille eläinten pitopaikoissa hoidettaville eläimille pakolliseksi. Muutos lisää kuntien eläinlääkintähuollon kuluja. Subventio tulisi jättää edelleen kuntien päätettäväksi tai se tulisi rajata tuotantoeläinkäynteihin.

15 § Kunnan perimät maksut järjestämisvastuuseen kuuluvista palveluista

Kyseinen kohta lisää kunnan hallinnollista taakkaa sen joutuessa järjestämään asiakasmaksujen perinnän. Nykyisessä ammatinharjoittamiseen perustuvassa palkkiojärjestelmässä asiakasmaksu ei voi olla korkea, jos maksun kokonaisuudessaan täytyy olla asiakkaalle kohtuullinen. Korkea asiakasmaksu pakottaisi kunnaneläinlääkäriä pienentämään omaa maksuaan, mikä edelleen heikentäisi työn houkuttelevuutta. Kunta ei voi käytännössä ottaa palveluun kuluja huomioon täysimääräisesti asiakasmaksussa.

Toisaalta on hyvä, että mahdollistetaan jatkossa erityyppinen virkaehtosopimus.

21§ ja 22 § Valvontatehtävien hoidon edellyttämät toimitilat ja työvälineet ja Korvaus valvontatehtävistä

Valvontatehtävät ovat valtion toimeksiantotehtävänä jäämässä lakiesityksen mukaan kunnalle. Valtion varoista tulee ehdottomasti maksaa kaikki valvontatehtävän järjestämisestä aiheutuvat kustannukset – myös ne, joita ei voida suoraan liittää yksittäiseen valvontatehtävään. Tehtävä olisi kaiken kaikkiaan siirrettävä kokonaisuudessaan valtiolle.

**Lappeenrannan seudun ympäristötoimi,
Ympäristöterveydenhuolto**

Päivi Roine
terveysvalvonnan johtaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu digitaalisesti, allekirjoituksen voit tarkistaa Lappeenrannan seudun ympäristötoimen kirjaamosta.